

## Námskrá 8.bekkjar í Náttúrugreinum

Sú bekkjarskrá sem hér lítur dagsins ljós er grundvölluð á Aðalnámskrá grunnskóla almennum hluta 2011 og greinasviðum hennar 2025. Aðalnámskráin byggir á lögum um grunnskóla (nr. 91/2008).

Megintilgangur náms og kennslu á námssviðinu er að stuðla að því að nemendur átti sig á hvernig best er að beita þekkingu sinni og leikni til að hafa áhrif á umhverfi sitt og bæta það. Nemendur þurfa einnig að átta sig á að þekking verður ekki eingöngu byggð á beinum athugunum heldur líka á upplifun, ímyndunarafli, sköpun og samræðu og að vísindaleg þekking sé aldrei algild, endanleg eða óyggjandi. Traustur skilningur á náttúruvísindum og hlutverki þeirra innan nútímasamfélags telst vera veigamikill þáttur í þroska og menntun barna og unglinga. Hann snýst um að viðhalda og efla forvitni og áhuga þeirra á sjálfum sér, umhverfi sínu og fyrirbærum náttúrunnar.

Kennsla í náttúruvísindum, sem getur jöfnum höndum farið fram innan- og utandyra, þarf að miða að því að nemendur þrói með sér góðan orðaforða og jákvætt viðhorf til námsgreinarinnar og því sé við haldið. Nemendur þurfa að fá tækifæri til að styrkja verklega færni sína, upplifa og njóta, skoða náttúruna og umhverfið og læra að veita því athygli, afla upplýsinga úr heimildum og athugunum og vinna úr þeim, miðla upplýsingum og treysta á forvitni sína til að þetta takist. Nemendur þurfa að fá þjálfun í og tileinka sér góð vinnubrögð, vinnuaðferðir og að greina skipulega frá niðurstöðum vinnu sinnar.

Kenna þarf nemendum að verða vísindalæsir, geta lesið texta um náttúruvísindi sér til gagns og ánægju, notað hugtök náttúruvísinda í daglegu lífi, skilið náttúruleg og manngerð fyrirbæri og nýtt skilning sinn til að bæta heiminn í kringum sig.

## Námskrá 8.bekkjar í Náttúrugreinum

### Námsþáttur: Vinnulag náttúruvísinda

Hæfniviðmið: Hér eru tilgreind þau hæfniviðmið aðalnámskrár sem stefnt er að í viðkomandi námsþætti

- beitt hugtökum og heitum í náttúruvísindum við fjölbreyttar aðstæður,
- lesið þyngri náttúruvísindatexta sér til gagns og ánægju og endursagt og rætt helstu atriði, lesið út úr myndritum og myndefni um náttúru-fræði, umorðað, túlkað og sett í margvíslegt samhengi,
- framkvæmt, skráð og safnað upplýsingum út frá athugunum og mælingum úti og inni, samkvæmt fyrirmælum og á eigin vegum,
- kynnt niðurstöður rannsókna, tekið þátt í gagnrýnum umræðum og metið gildi þess að vísindalegum upplýsingum sé miðlað á skýran hátt,
- sett fram vísindalega tilgátu og beitt margvíslegum vísindalegum vinnubrögðum til að kanna hana í þekkingarleit og úrvinnslu verkefna,
- skýrt muninn á staðreynd og skoðun, tilgátu og kenningu í tengslum við náttúruvísindi og sagt frá dæmum um vísindalega þekkingarsköpun,

## Námskrá 8.bekkjar í Náttúrugreinum

### Námsþáttur: Umhverfið

Hæfniviðmið: Hér eru tilgreind þau hæfniviðmið aðalnámskrár sem stefnt er að í viðkomandi námsþætti

- útskýrt þarfir lífvera og rætt á gagnrýninn hátt um þróun ólíkra vistkerfa,
- útskýrt gildi líffræðilegrar fjölbreytni og tengsl við velferð manna, dýravernd, sjálfbæra þróun og vistkerfin,
- útskýrt loftslagsbreytingar, ástæður, afleiðingar og mótvægisaðgerðir,

## Námskrá 8.bekkjar í Náttúrugreinum

### Námsþáttur: Lífið

Hæfniviðmið: Hér eru tilgreind þau hæfniviðmið aðalnámskrár sem stefnt er að í viðkomandi námsþætti

- gert grein fyrir tengslum sínum við aðrar lífverur og eigin athugunum á hegðun þeirra,
- útskýrt einkenni og lífsskilyrði lífvera og flokkun þeirra eftir skyldleika,
- þekkt gagn og skaðsemi örvera,
- útskýrt gerð frumna, líffæri þeirra og starfsemi,
- fjallað um þróun lífvera og tekið dæmi um hvernig lífverur hafa aðlagast umhverfi sínu,
- gert grein fyrir fjölbreytileika plantna, starfsemi mismunandi plöntuhópa og mikilvægi þeirra fyrir kolefnisbindingu,
- gert grein fyrir fjölbreytileika sveppa, starfsemi mismunandi tegunda og hvernig þeir taka þátt í samskiptum milli plantna,
- gert grein fyrir fjölbreytileika dýra og mismunandi einkennum,
- rætt kynheilbrigði, kynvitund, ábyrga hegðun í kynlífi, mikilvægi þess að virða mörk, tilfinningar og tilgang getnaðarvarna,
- útskýrt hvernig einstaklingur getur stuðlað að eigin velferð, líkamlegu og andlegu heilbrigði með ábyrgri neyslu, hegðun og samskiptum.

## Námskrá 8.bekkar í Náttúrugreinum

### Námsþáttur: Efnin

Hæfniviðmið: Hér eru tilgreind þau hæfniviðmið aðalnámskrár sem stefnt er að í viðkomandi námsþætti

- útskýrt uppbyggingu lotukerfisins og tengt við eiginleika efna,
- þekkt heiti algengra frumefna og efnasambanda og unnið með þau í efnajöfnum,

## Námskrá 8.bekkar í Náttúrugreinum

Námsþáttur: Orkan

Hæfniviðmið: Hér eru tilgreind þau hæfniviðmið aðalnámskrár sem stefnt er að í viðkomandi námsþætti

- útskýrt helstu kraftalögmál sem verka í daglegu lífi manna,
- mælt og reiknað eðlismassa efna og útskýrt muninn á massa og þyngd.

## Námskrá 8.bekkar í Náttúrugreinum

**Námsþáttur: Alheimurinn**

Hæfniviðmið: Hér eru tilgreind þau hæfniviðmið aðalnámskrár sem stefnt er að í viðkomandi námsþætti

| Leiðir að hæfniviðmiðum                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Viðfangsefni/Efnisval                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Námsmat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i>Náttúrugreinar eru kenndar þrjár kennslustundir á viku í stofu 21. Kennari leggur inn einstaka námsþætti, nemendur lesa námsefni og vinna verkefni tengd þeim. Nemendur ræða hugtök sem koma fyrir, áhersla er á að útvíkka skilning nemenda á náttúruvísindum. Þeir vinna með forhugmyndir sínar um það efni sem er til umfjöllunar hverju sinni í stýrðum umræðum af hálfu kennara. Unnið er með verklegar athuganir bæði sem sýnitraunir með umræðum sem og á þann veg að nemendur vinna sjálfir að ákv. þrautarlausnum. Farið verður í vettvangsferðir og gagnaöflun sem síðan er unnið úr. Verkefni verða leyst í skólanum sem og heima eftir atvikum.</i></p> | <p>Hafþór Guðjónsson. 2005. <i>Efnisheimurinn</i>. Námsgagnastofnun, Reykjavík.</p> <p>Susanne Fabricus, Frederik Holm, Ralph Martenson, Annika Nilsson og Anders Nystrand. 1.útg. 2010. <i>Lífheimurinn</i>. Ísl. þýðing. Hálfðan Ó. Hálfðanarson. Námsgagnastofnun, Reykjavík.</p> <p>Ýmis gögn eins og myndbönd, tilraunahefti, glærur og veggspjöld. Tilraunir samkvæmt efni frá kennara</p> | <p>Námsmat er fjölbreytt og nemendur þreyta próf og verkefni tengd hæfniviðmiðum sem falla að beinni þekkingu og hæfni til að nýta þá þekkingu sem þeir búa yfir.</p> <p>Verkefni eru ýmist einstaklings- para- eða hópverkefni.</p> <p>Að stunda námið eftir bestu getu og standa skil á verkefnum er einnig tekið inn í námsmat.</p> <p>Nemendur fá mat á völdum verkefnum útfrá hæfniviðmiðum aðalnámsskrár jafnt og þétt.</p> |

Námsmat við útskrift 8. bekkjar verður eingöngu mat á hæfniviðmiðum \*matsviðmiðum Aðalnámskráar grunnskóla. Eins og áður segir eru hæfniviðmið sett fram í sex flokkum í náttúrufræði og miðast allt námsmat við þá. **Öll vinna og ástundun nemenda er metin samhliða hverjum matsþætti fyrir sig.**

Í lok skólaárs hefur nemandi fengið tækifæri til að sýna fram á þá hæfni sem hann býr yfir í flokkum greinarinnar.

Námsmati er ætlað að vera leiðbeinandi fyrir nemendur til að ná settu marki.

**Matið er eftirfarandi:**

**Framskúrandi=** Nemandi hefur náð framúrskarandi hæfni miðað við þær kröfur sem gerðar eru samkvæmt hæfniviðmiðum.

**Hæfni náð=** Nemandi stendur undir þeim almennu kröfum sem gerðar eru til nemenda samkvæmt hæfniviðmiðum sem unnið er með.

**Þarfnast þjálfunar=** Nemandi á nokkuð í land með að standa undir þeim almennu kröfum sem gerðar eru samkvæmt þeim hæfniviðmiðum sem unnið er með.

**Hæfni ekki náð=** Settum hæfniviðmiðum ekki náð.